

18.01.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- **(ÖZEL HABER) Şam-SDG görüşmelerinde 11 maddelik yol haritası...** SDG/YPG'lilerin Rusya'ya sunduğu, Şam'la müzakere edilecek yol haritası metninde yer alan 11 maddeye ulaşıldı. Yol haritası kapsamında, Şam'ın ülkenin kuzeydoğusundaki özyönetimi tanınması, yeni bir anayasa ile doğal kaynaklara katılımın garanti altına alınması, seçilen Devlet Başkanı Beşşar Esed'in tanınmasına karşılık ayrımcı uygulamaların kaldırılması ve devletin merkeziliyeti, sınırları, bayrağı ve ordusuna ilişkin talepler yer alıyor. **İncelenen maddeler şu şekilde;** 1-Suriye üniter yapısı olan, uluslararası sınırları tanınan ve Şam'ın başkenti olduğu merkezi bir devlettir. 2-Seçilmiş Devlet Başkanı olan Beşşar Esed, tüm Suriyelilerin başkanıdır. 3-Doğal zenginlikler, tüm Suriyeliler için ulusal bir zenginliktir. 4-Dış politika ve uluslararası platformlardaki karar mekanizması da dahil olmak üzere Anayasa'da kayıtlı olan ülkenin genel politikası tanınır. 5-Birleşmiş Milletler (BM) uyarınca, Suriye Arap Cumhuriyeti'nin resmi bayrağı tek bayrak olarak tanınır. 6-Kürt tarafı, devletin tek ordusunun varlığını tanır ancak Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDG) bu ulusal ordunun içinde olmasına ilişkin müzakere yapılabilir. 7- Anayasa değişikliği uyarınca olağanüstü hal yasası yürürlükten kaldırılmalı ayrıca uzlaşmacı anayasa, parti yasası ve bağımsız bir yargının yolunu açacak olan anayasal reformlar yapılmalıdır.8-Şam öz yönetimi tanınmalıdır.9- Kürt halkına yönelik bütün ayrımcı uygulamalar kaldırılmalıdır.10- Süryani, Türkmen, Arap ve diğerleri gibi Kürtler de Suriye halkının önemli bir bileşeni olarak tanınmalıdır.11- Kürt bölgesi de dahil olmak üzere tüm bölgeler için mali bütçe belirlenmelidir. Kürtler Moskova'ya Şam'ın "Kürtlerin özerkliğini kabul etmesini sağlama" çağrısında bulundu. Şarku'l Avsat'a konuşan bir Kürt yetkili, Kürt yetkililerin Rus tarafına, benimsenen prensiplerin ayrıntılı bir yol haritasını teslim ettiğini ve YPG Genel Komutanı Sipan Hemo'nun geçen yılın sonunda Şam ve Moskova'ya tarihi ilan edilmeyen iki ziyarette bulunarak Rus tarafından Şam ve Kürtler arasındaki herhangi bir anlaşmanın garantörü olması teklifinde bulunduğunu söyledi. **Hemo, Rusya'da görüşmelerde bulundu.** ABD Başkanı Donald Trump'ın geçen yılın sonunda Suriye'den bütünüyle ve hızlı bir şekilde geri çekilme kararını açıklamasının ardından, önce Hmeymim'i ve sonrasında Şam'ı ziyaret eden Hemo, Rus ordusunun komutanlarının da katılımıyla Suriye Ulusal Güvenlik Bürosu Başkanı Ali Memlük, Suriye Savunma Bakanı Ali Eyyüb ve Askeri İstihbarat Birimi başkanı ile görüşmelerde bulundu. Ayrıca 29 Aralık'ta Rus başkentini ziyaret eden Hemo, Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Genelkurmay Başkanı Valeriy Gerasimov ve Genelkurmay Başkanlığı Ana Harekât Dairesi Başkanı Orgeneral Sergey Rudskoy ile bir araya geldi. Yetkili liderin aktardığına göre, söz konusu yol haritasında yer alan maddelerden 5'i Kürt tarafının taleplerini, geri kalan 6'sı ile Şam'ın taleplerini karşılıyor. Yol haritasında yer alan ilk iki maddede, "Suriye'nin birleşik ve başkenti Şam olan merkezi bir devlet olduğu ve 2014 yılında yapılan seçimler ile seçilen Beşşar Esed'in tüm Suriyelilerin başkanı olduğu" kaydedilirken, üçüncü maddede, doğal zenginliklerin tüm Suriyelilerin ulusal bir zenginliği olarak kabul edilmesi yer alıyor. **Suriye petrolünün yüzde 90'ı SDG kontrolünde** YPG birimlerinin omurgasını oluşturduğu ve Washington liderliğindeki uluslararası koalisyon tarafından desteklenen Suriye Demokratik Güçleri (SDG) tarafından kontrol edilen 185 bin kilometrekarelik alanın 2011'den önce 360 bin varil üretimini içeren Suriye petrolünün yüzde

90'ını, doğal gazın yarısını, ülkedeki en büyük üç barajın yanı sıra pamuk ve tahıl üretiminin çoğunluğunu içerdiği biliniyor. Altıncı maddede, Kürt tarafının devletin tek bir ordusu olduğunu kabul etmesi, ancak gelecekteki düzenlemeler kapsamında ulusal ordu içerisinde 70 ila 80 bin savaçısı bulunacak olan Suriye Demokratik Güçleri'ne dayanan müşterek bir pozisyonun bulunması öngörülüyor. Washington, Fırat Nehri ve Menbiç'in doğusu ile Suriye, Ürdün ve Irak'ın birleştiği noktada yer alan el-Tanf üssünün yakınında, Amerika'nın müttefiklerin kontrolündeki alanlarda güvenlik ve istikrarı sağlamak için 35-40 yeni savaçıyı eğitmek üzere bir program ortaya koymuştu. Ayrıca yerel polislerin yanı sıra Kürt iç güvenlik güçlerinin de eğitimi hususunda teşviklerde bulunmuştu. Eski BM Suriye Özel Temsilcisi Staffan de Mistura, hükümete ve muhalefet heyetlerine geçen yılın başlarında Soçi'deki Suriye Ulusal Diyalog Konferansında onaylanan 12 siyasi maddeden oluşan bir bildiri sunmuştu. Bildiride yer alan orduya ilişkin bir maddede, münhasıran ulusal sınırları koruyan ve halkı dış tehditlerden muhafaza eden güçlü ve birleşik bir silahlı kuvvet ile ulusal güvenliği korumaya odaklanan ve yasalara uygun hareket eden istihbarat ve güvenlik servisinin bulunmasının gerekliliği yer alıyordu. **“Olağanüstü hal yasası yürürlükten kaldırılmalı”** Öte yandan, Moskova'ya teslim edilen yol haritası kapsamında yer alan Kürt taleplerin ilki, anayasa değişikliği uyarınca olağanüstü hal yasasının yürürlükten kaldırılmasını ve bağımsız bir yargının yolunu açacak olan anayasal reformların yapılmasını içeriyor. Bu, 2011 yılından sonra çıkarılan kanunlarda ve 2012 yılında kabul edilen anayasada değişiklikler yapılması anlamına geliyor. Kürtlerin ikinci talebi içerisinde ise Şam'ın ülkenin kuzeydoğusundaki özyönetimi tanınması ve Kürt halkına yönelik olan bütün ayrımcı tedbirleri kaldırması yer alıyor. Söz konusu ayrımcı ve haksız tedbirlerin yer aldığı üçüncü maddede, “1962 yılında yapılan istisnai nüfus sayımı ve binlerce Suriyelinin vatandaşlığının ve kimliğinin inkar edilmesi” gibi durumlar yer alıyor. Dördüncü maddede, Süryani, Türkmen, Arap ve diğerleri gibi Kürtlerin de Suriye halkının önemli bir bileşeni olarak tanınması gerektiği belirtilirken, beşinci madde kapsamında Kürt bölgeleri de dahil olmak üzere tüm bölgeler için bir bütçenin belirlenmesi ve doğal kaynakların adil bir şekilde dağıtılması talep ediliyor. Şam'daki yetkililer daha önce, müzakerelerin başarısız olması durumunda kuzeydoğuya karşı askeri bir hareket gerçekleştirileceğini ima etmişlerdi. **“Rus modeli Suriye'de uygulanamaz”**. Ayrıca Kürt tarafının özerklik talebi ile Şam'ın 107 sayılı kanun uyarınca yerel yönetim hususunda ısrar etmesi ile birlikte Suriye Demokratik Güçlerinin siyasi kolu olan Suriye Demokratik Konseyi ile Şam arasında bir dizi müzakere gerçekleştirildi. Moskova, tarafları müzakerelere devam etmeleri için birçok kez teşvik etti. Bunun yanı sıra Rus Savunma Bakanlığı'ndaki yetkililer Rus federal modelinin kabul edilmesini ima ederken, Şam “Rus deneyiminin Suriye'de uygulanamayacağını” belirtti. **Şam görüşmeler konusunda iyimser**. Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Faysal Mikdad, Rusya'nın başlattığı görüşmelerde kaydedilen ilerlemeye işaret ederek Şam ile siyasi bir anlaşma yapmak isteyen Kürt gruplarla diyalog konusundaki iyimserliğini dile getirdi. Geçmiş deneyimlerin cesaret verici olmadığını fakat şimdi bazı şeylerin sona gelindiğini kaydeden Mikdad, “Bazı Kürtlerin Suriye devletinin ve Suriye halkının ayrılmaz bir parçası olduğunu iddia etmesine ilişkin uygun koşulların bulunduğunu düşünüyorum. Bu yüzden daima iyimserim” ifadelerini kullandı.

- **Rus basını: Suriye çözümü, Kürt sorununa bağlandı...** ABD ve Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde tampon bölge oluşturma görüşmelerini değerlendiren Demokratik Suriye Güçleri'nin (DSG) siyasi kanadı Demokratik Suriye Konseyi (DSK) eş başkanı Riyad Darar, ABD'den Türkiye'nin saldırmayacağına dair garanti istediklerini belirtti. Suriye'nin Deyr ez Zor bölgesindeki Arap aşiretlerinden birinin temsilcisi olan Darar, Rus gazetesi Kommersant'a açıklamasında, “ABD Başkanı Donald Trump'ın bahsettiği 20 millik bölge, bu bölgede güvenli bölgenin oluşturulması projesinin başlangıcı olabilir. Bu, ABD'ye yönelttiğimiz

taleplerimizden biriydi. Türkiye ile büyük sınıra sahibiz ve biz, Türk tarafının bize saldırmayacağına dair garanti istedik” dedi. ABD’nin, IŞİD’e karşı birlikte savaştığı partnerlerini Türk tehdidi karşısında bırakmayacağı umudunu dile getiren Darar, “Bu sadece Kürtlerle ilgili değil. Eğer Türkiye bu bölgeye karşı bıçak çıkarırsa, bu bıçak orada yaşayan herkese yöneltilecek. Bu, Suriye’nin işgali anlamına gelecek” ifadelerini kullandı. Türkiye’nin terörist olarak gördüğü PYD ve YPG’nin, Suriyeli Kürtlerin büyük kısmını temsil ettiğinin altını çizen Darar, “Onları düşman görmek, tüm Kürtleri düşman görmek demek. YPG, DSG’nin çekirdeğini oluşturuyor ve IŞİD’e karşı mücadeleye büyük katkısı var. Bu mücadele henüz tamamlanmış değil. ABD’nin Suriye’den çekilme açıklamasına rağmen yerel güçlere desteğini sürdürüyor. Bu sadece askeri operasyonları değil, savaşçıların eğitimini de kapsıyor” dedi. Türkiye’nin tehditleri bağlamında DSG’nin, 'Suriye yönetiminin güçlerini Türkiye sınırına yerleştirmesi ve bu tehditleri bertaraf etmesi için' Şam’la görüşmeler yaptığını doğrulayan Darar, bunun Şam’a yönelik güven jesti olduğunu kaydederek, “Rejimle görüşmelerde Rusya’nın arabuluculuk yapmasını umut ediyoruz. Rusya’nın, Menbiç yakınlarındaki bazı yerlerde askerleri bulunuyor. Biz, arabulucu olarak Ruslarla, Menbiç’te yerel sakinlerin haklarını sağlayabilecek ve sonra Suriye’nin kuzeydoğusundaki diğer arazilere yayılacak olası çözümleri görüştük. Suriye’nin geleceğiyle ilgili Şam’la görüşmeler konusunda Rusya’ya büyük umutlar bağlıyoruz. Bu, özellikle de ülkenin kuzeydoğusunda, yoğunlukla Kürtlerin yaşadığı bölgelerin özerkliği, savaş sonrası DSG’nin rolü ve ayrıca Kürt savaşçıların Suriye ordusuna entegrasyonu ile ilgili” dedi.

- **Beşar Esad: Suriye'nin yeniden inşasında öncelik Rus şirketlerinin olacak...** Rusya-Suriye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Dmitriy Sablin, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’ın, ülkesinin yeniden inşa edilmesinde Rus şirketlere öncelik tanınacağı kararına bağlı olduğunu söyledi.

- **Esad: Antakya Rum Ortodoks Kilisesi’ni bölmeye çalışıyorlar...** Şam’ı ziyaret eden Rus heyetine başkanlık eden Rusya-Suriye Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkanı Dmitriy Sablin’in aktardığına göre Esad, Lübnan metropolitliğine bağımsızlık sağlamak için Ukrayna’dakine benzer bir şekilde Antakya Rum Ortodoks Kilisesi’ni bölme girişimleri olduğunu ifade etti. Esad, "İnananların ayırma girişimleri, sadece sizin için değil, bizim için de en ciddi sorunlardan biri. Bugün Suriye ve Libya’daki Antakya Rum Ortodoks Kilisesi’ni bölme girişimlerine tanıklık ediyoruz. Lübnan metropolitliğine bağımsızlık verilmesi hakkında görüşmeler yapılıyor. Bu süreç bir süre daha devam edebilir" dedi. Esad, tüm uluslararası organizasyonlarda kilisenin bölünmesinin önlenmesi gerektiğini, aksi takdirde tek bir Vatikan’a karşılık yüzlerce Ortodoks kilisesi ortaya çıkacağını vurguladı.

- **DSG: Suriye'nin kuzeyindeki tüm gizli terörist hücreleri yok edeceğiz...** ABD’nin desteklediği ve YPG’nin başını çektiği Demokratik Suriye Güçleri (DSG), IŞİD’in Suriye’nin kuzeyinde kalan birliklerine karşı operasyon sayısının arttırılacağını belirtti.

- **Arap Birliği Genel Sekreteri Ebu Gayt: Suriye'nin kurucu ülkelerden biri olduğunu itiraf etmek gerek...** Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Ebu Gayt, Suriye'nin Arap Birliği üyeliğinin aktif hale getirilebilmesine ilişkin yaptığı açıklamada, Suriye'nin kurucu ülkelerinden biri olduğunu itiraf etmek gerektiğini söyledi. Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Ebu Gayt, dün Mısır’da yayın yapan DMC televizyonunda yaptığı açıklamada da Suriye'nin Arap Birliği üyeliğinin yeniden aktif hale getirilmesi için oy birliğinin gerekmediğini, 21 üye ülkeden 20, 18 veya 17'sinin kabul etmesi durumunda Şam’ın tekrar birliğe dönebileceğini ifade etmişti.

ABD’NİN SURİYE’DEN ÇEKİLMESİ

- **Macron: Fransa 2019'da da Suriye'de kalacak...** Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, ABD'nin Suriye'den çekilme kararına karşın Fransız ordusunun 2019'da da bölgede kalacağını söyledi. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, silahlı kuvvetlere yönelik yaptığı yeni yıl konuşmasında ülkesinin 2019'da izleyeceği Suriye politikasına da değindi. Macron, "Dostumuz Amerika'nın Suriye'den çekilme kararı bizi stratejik hedefimizden saptıramaz: Daeş'in kökünü kurutmak" dedi. Macron, ABD'nin Suriye'deki yaklaşık 2 bin askerini IŞİD yenildiği gerekçesiyle çekme kararı vermesine rağmen, Fransa'nın 2019 yılında da Ortadoğu'ya "askeri açıdan angaje olmayı" sürdüreceğini söyledi. Fransa'nın Toulouse kentindeki askeri üste konuşan Macron, "Savaş bitmedi" ifadesini kullandı ve "Çekilmek için acele etmek hata olur" diye ekledi. Fransa Cumhurbaşkanı, çatışma bölgelerine hızlı şekilde müdahale edilebilmesi için bir Avrupa ordusu kurulması yönündeki arzusunu da yineledi. Macron, Toulouse'daki konuşmasında, Türkiye tarafından terör örgütü olarak kabul edilen YPG'nin omurgasını oluşturduğu Suriye Demokratik Güçleri'ni (SDG) de övdü. Fransa Cumhurbaşkanı, SDG'nin "İslamcı terörizme karşı kazanılan zaferlerde büyük rol oynadığını" söyledi.

- **Çavuşoğlu: Güvenli bölge koşununda ABD ile görüşlerimizin örtüşüp örtüşmediğini göreceğiz...** Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Menbiç'te düzenlenen saldırıya ilişkin Türkiye'den talep edilirse yardım edebileceklerini belirtti. Çavuşoğlu, Suriye'nin kuzeyinde güvenli bölge kurma planları konusunda da, "Güvenli bölge konusunda Türkiye'nin düşündükleriyle ABD'nin düşündükleri örtüşüyor mu örtüşmüyor mu görüşmelerde belli olacak. Askerlerimiz, diğer kurumlarımız arasında ve biz de dışişleri bakanları olarak görüşmelerimizi ABD tarafıyla sürdüreceğiz" dedi.

- **Çekilme YPG'ye hizmet etmemeli...** Türk Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamada ABD Başkanı Donald Trump'ın Suriye'den çekilme kararına ilişkin, "Çekilme YPG'ye hizmet etmemeli" ifadeleri kullanıldı. Bakanlık ayrıca ABD'de bürokrasinin Başkan Trump'a karşı bir direnç oluşturduğu değerlendirmesinde bulundu. ABD'li Senatör Lindsay Graham'ın Türkiye'ye yapacağı ziyarete ilişkin Suriye konusunun ele alınacağı belirtildi.

ORTADOĞU-AFRİKA

- **Yemen'de BM ekibine ateş açıldı...** Yemen'in liman kenti Hüdeyda'da ateşkes gözlemcisi Birleşmiş Milletler ekibine ateş açıldı. BM Ekibi Şefi Patrick Cammaert'i taşıyan zırhlı araca mermiler isabet etti, olayda kimse zarar görmedi. Olayla ilgili olarak Husiler ve Yemen hükümet güçleri birbirlerini suçladılar.

- **Katar'dan Somali'ye 'istikrarın sağlanması için' 68 askeri zırhlı araç...** Somali resmi haber ajansı SONNA'nın haberine göre, Somalili yetkililer, Katar tarafından 'ülkede istikrarın sağlanması, terörizm ve aşırılıkla mücadele konusundaki çabaların desteklenmesi amacıyla' hibe edilen 68 askeri zırhlı aracı başkent Mogadişu Limanında düzenlenen resmi törenle teslim aldı.

AB – AVRUPA

- *Berlusconi geri dönüyor...* İtalya eski Başbakanı Silvio Berlusconi Avrupa Parlamentosu seçiminde adaylığını koydu. 82 yaşındaki Berlusconi'nin siyasi faaliyette bulunma yasağı geçen yıl kaldırılmıştı.
- *İngiltere'deki Brexit krizinde takvim belli oldu...* İngiltere'de AB ile yaptığı Brexit anlaşması parlamentoda reddedilen Başbakan May, B planını hafta başında açıklayacak. Muhalefetle yapılacak istişare sonrası yenilenecek anlaşmanın 29 Ocak'ta oylanması planlanıyor. May'in B planı dâhil, önerilen tüm alternatifler 29 Ocak'ta parlamentoda tüm gün boyunca sürecek oturumda tartışılacak ve oylanacak. Ancak bu, Birleşik Krallık'ın AB ile yapacağı olası yeni anlaşma için bir ön oylama niteliği taşıyacak. Zira May'in, parlamentodan destek alan yeni planı önce AB liderlerinin onayına sunması ve eski anlaşma metninde yapılacak değişiklikleri kabul ettirmesi gerekecek. May, söz konusu planı Brüksel'e kabul ettirebilirse, nihai oylama için bir kez daha İngiliz parlamentosunun onayına sunacak. Ancak May'in süreci bu aşamaya kadar taşıyıp taşıyamayacağı bilinmiyor. Bu nedenle nihai oylamanın tarihi de henüz belli değil. İngiliz parlamentosunda 29 Ocak'ta yapılacak oylamalar konusunda dikkat edilmesi gereken bir başka nokta ise May'in Brüksel'e, vekillerce alternatifler arasından kabul edilen planı götürmek zorunda olmaması. Ancak üzerindeki siyasi baskının May'i bu doğrultuda hareket etmek zorunda bırakacağı tahmin ediliyor. Krizin aşılabilmesi hâlinde, Birleşik Krallık daha önce belirlenen 29 Mart tarihinde hiçbir anlaşma olmadan AB'den ayrılma ve ekonomistlere göre bu nedenle kendini büyük bir kaosun içinde bulma riskiyle karşı karşıya.
- *OECD: Göçmenlerin entegrasyonunda ilerleme kaydedildi...* Çalışan ve okul notları düzelen göçmenlerin sayısı artıyor. OECD'ye göre Almanya entegrasyonda ilerleme kaydediyor. Kalifiye olmayan göçmenler ise sıkıntı çekiyor.
- *Ischinger: Türkiye'nin suratına kapıyı kapatmak stratejik olarak hata olur...* Münih Güvenlik Konferansı Başkanı Wolfgang Ischinger, "Ankara'nın bazı kararlarıyla sorunumuz var diye Türkiye'nin suratına kapıyı kapatmak stratejik olarak hata olur" uyarısında bulundu.
- *ABD NATO'dan çıkar mı?...* Münih Güvenlik Konferansı Başkanı Wolfgang Ischinger'e, ABD Başkanı Trump'ın NATO'dan çıkmayı değerlendirdiği yönündeki iddiaları da soruldu. "Trump'ın kimi tweet ve söylemleri haklı olarak ABD'nin NATO'ya taahhüdü ile ilgili bazı soru işaretlerini gündeme taşıdı" diyen Wolfgang Ischinger, şunları kaydetti: "Ama ben fiiliyata bakarım ve şu çok açık: Trump'ın başkan olmasından bu yana ABD'nin Avrupa'daki askeri varlığı güçlendi. Dolayısıyla sadece rahatsızlık verici söylemleri değil, ABD yönetiminin operasyonel, somut eylemlerini de dikkate alarak bir değerlendirme yapmak durumundayız."
- *Almanya'nın silah ihracatında gerileme...* Alman hükümeti 2018'de bir önceki yıla göre daha az silah ve askeri teçhizat ihracatına onay verdi. Almanya'nın silah ihracatı son üç yıldır geriliyor. Almanya'nın silah ihracatı geriledi. Alman hükümetinin 2018'de ihracatına onay verdiği silah ve askeri teçhizatın miktarı 2017 yılına göre yaklaşık yüzde 23 oranında azalarak 6 milyar 242 milyon eurodan 4 milyar 824 milyon euroya düştü. Almanya'nın en çok tartışılan ve Avrupa Birliği ile NATO üyeleri dışındaki ülkelere yönelik satışındaysa bu rakam yaklaşık üçte bir (yüzde 32,8) oranında geriledi.
- *Sırbistan, Türk Akımı boru hattının kendi topraklarından geçmesiyle ilgileniyor...* Sırbistan Enerji Bakanı Aleksander Antic gazetecilere yaptığı açıklamada, Sırbistan'ın doğal

gaz arzını artırma ihtiyacı olduğunu ve ülkesinin Türk Akımı doğal gaz boru hattının bir kısmının topraklarından geçmesiyle ilgilendiğini söyledi.

- *Fransa Ombudsmanı, biber gazının yasaklanmasını istedi...* Fransa Ombudsmanı Jacques Toubon, polislin gösterilerde eylemcilere karşı biber gazı kullanmasının yasaklanmasını istedi.

ABD

- *Trump, Pelosi'nin gezisini iptal etti...* ABD Başkanı Donald Trump, Temsilciler Meclisi Başkanı Demokrat Nancy Pelosi'nin yurt dışı ziyaretini federal hükümetin kısmen kapanması dolayısıyla iptal etti. Amerikan heyetinin Davos'a da gitmeyeceği açıklandı.

- *Kolombiya'daki saldırıya FARC'tan kınama...* Kolombiya'da bir polis akademisine bomba yüklü araçla düzenlenen saldırıda en az dokuz kişi hayatını kaybetti. Saldırıyı kınayan FARC, hükümeti "savaş yanlısı histerilere ve militarist çözümlere" boyun eğmemeye çağırdı.

- *Kuzey Kore temsilcisi Vaşington'da...* Kuzey Kore'nin Amerika'yla nükleer silahlardan arınma görüşmelerinin baş müzakerecisi Kim Yong Chol Washington'a geldi. Beyaz Saray'a yakın kaynaklar, Kim'in ziyaretinin Kuzey Kore ve ABD liderleri arasındaki olası ikinci zirvenin planlanması açısından önemli olduğuna işaret ediyor. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'yla görüşmesi beklenen Kuzey Koreli yetkili, Başkan Donald Trump tarafından da kabul edilebilir. Aynı zamanda Kuzey Kore Devlet Başkanı Kim Jong Un'un sağ kolu olarak bilinen Kim Yong Chol, iki ay önce Mike Pompeo'yla New York'ta yapacağı görüşmeyi aniden iptal etmişti. Bundan dolayı Washington, Kuzey Koreli yetkilinin son ziyaretini önceden duyurmamayı tercih etti. Kim Yong Chol daha önce Haziran ayında Washington'a gelmiş, bu ziyaret 12 Temmuz'da Trump'la Kuzey Kore lideri Kim Jong Un arasındaki ilk zirvenin önünü açmıştı.

- *ABD'nin yeni füze savunma stratejisi...* Trump ABD'nin yeni füze savunma stratejisini açıkladı. Savunma Bakanlığı Pentagon'da konuşan Trump, Soğuk Savaş dönemine benzer bir strateji olarak algılanan yaklaşımın unsurlarını sıraladı. Trump konuşmasında İran, Rusya ve Çin'in gelişmiş silah kapasitelerine dikkat çekerken, Kuzey Kore'yi de "olağandışı tehdit" olarak niteledi. ABD'nin füze savunma stratejisi en son 2010 yılında Obama döneminde gözden geçirilmişti. Trump yeni stratejinin İran dahil olmak üzere düşman devletleri caydıracağını söyledi, "Amacımız basit: ABD'yi hedef alan her füzeyi nerede ve ne zaman olursa olsun tespit etmek ve yok etmek" dedi. ABD Savunma Bakanlığınca (Pentagon), Donald Trump'ın talimatıyla hazırlanan 'Füze Savunma İnceleme Belgesi'nde ABD'nin uzaya balistik füzeleri tespit etmek üzere yeni sistemler yerleştirileceğine dikkat çekildi. Belgede, ABD'nin kapsamlı bir füze savunma kabiliyeti için yeni teknolojilere yatırım yapılacağı belirtilirken, uzaya, balistik füzeleri tespit etmek üzere yeni sistemler yerleştirileceğine dikkat çekildi. F-35 uçakları için ABD'nin füze savunma kapasitesine katkı sağlayacak füzeler geliştirileceğine işaret edilen belgede, ABD'nin elindeki mevcut füze savunma silahlarının da hipersonik teknolojilere karşı koyacak şekilde modernize edileceği belirtildi.

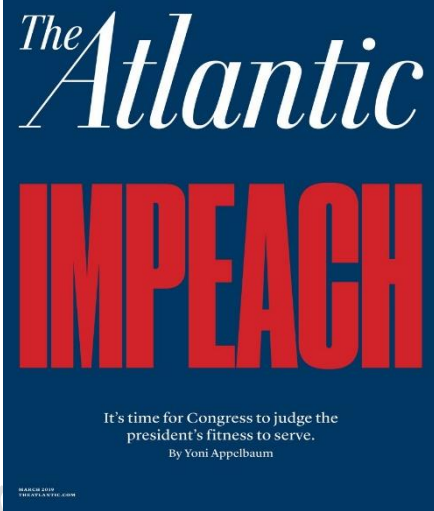
- *ABD, Alaska'daki hava savunma sistemini genişletmeyi planlıyor...* Pentagon, ABD'nin füze savunması politikasıyla ilgili raporu yayınladı. Raporda, Alaska'da mevcut 44 adet Aegis

füze savunma sistemine 20 sistemin daha ekleneceği ifade edildi. Genişlemenin 2023'te başlatılması planlanıyor. Ayrıca radarların da iyileştirileceği kaydedildi.

- *Trump'ın seçim ekibinden Rusya ile işbirliği yapanlar olmuş olabilir...* Trump'ın avukatı Rudy Giuliani, 2016 seçim kampanyası sırasında Trump'ın yardımcılarında herhangi birinin Rusya'yla işbirliği yapıp yapmadığı konusunda bir fikri olmadığını belirtti. Trump ve Giuliani sık sık Trump'ın seçim kampanya ekibiyle Rusya arasında işbirliği olmadığını belirtiyordu. Ancak CNN'e konuşan Giuliani, daha önceki açıklamalarına mesafeli yaklaştı. Giuliani, "Hiçbir zaman kampanyayla ya da kampanyadaki insanlarla gizli işbirliği olmadığını söylemedim. Hiçbir fikrim yok" dedi. Giuliani, bununla birlikte "Amerika Başkanı'nın burada işlenebilecek tek suç olan 'Ruslar'la işbirliği yaparak Demokrat Komite'nin bilgisayar sunucularına sızılması' suçunu işlediğine dair tek bir kanıt bile yok" dedi. 2016 başkanlık seçimi sırasında Demokrat Parti'nin bilgisayar sunucularına sızılmış ve yazışmalar ele geçirilerek yayınlanmıştı. Giuliani, "Başkan Rusya'yla işbirliği yapmadı" ifadesini de kullandı. Giuliani, Reuters'a verdiği demeçte de CNN'deki açıklamalarının arkasında durdu ve kendisinin sadece Trump'ı temsil ettiğini ve diğer insanlarla ilgili bilgisi olmadığını kaydetti.

- *ABD, 19 Ocak'ta gizli bir uydu fırlatmayı planlıyor...* United Launch Alliance (ULA) şirketinin resmi web sitesinden verilen bilgiye göre, 19 Ocak'ta uzaya ABD Ulusal Keşif Ofisi'nin gizli bir uydusunun fırlatılması planlanıyor.

- *The Atlantic dergisinden 'Trump görevden alınsın' çağrısı...* ABD'nin önde gelen dergilerinden The Atlantic, Mart ayı için hazırlanan sayısının kapağında İngilizce'de görevden alma anlamına gelen kırmızı renkte büyük harflerle 'IMPEACH' kelimesine yer verdi. The Atlantic dergisinin kapağındaki alt başlıkta ise "Kongre'nin başkanın hizmet etme yetisini muhakeme etme zamanı geldi." ifadesi kullanıldı.

RUSYA

- *Gazprom: Sırbistan'da Türk Akımı yapımına en kısa zamanda başlayacağız...* Gazprom Başkanı Aleksey Miller, Sırbistan'da en kısa zamanda Türk Akımı doğalgaz boru hattı için altyapının inşaatına başlayacaklarını belirtti. Miller, "Doğalgaz boru hattı, Sırbistan-Bulgaristan sınırından Sırbistan-Macaristan sınırına kadar uzanacak. Süreye gelince, boru

hattının kendisi 2019 sonlarına kadar hazır olacak" ifadelerini kullandı. Gazprom Başkanı, "Türk Akımı'nın Sırbistan kısmının uzunluğu 403 kilometre olacak. Ayrıca kompresör istasyonunun yapımı da öngörülüyor" diye ekledi.

- *Suudi Arabistan, Rus ekonomisine milyarlarca dolar yatırmayı planlıyor...* Suudi Arabistan Enerji, Sanayi ve Maden Kaynakları Bakanı Halid el-Falih, ülkesinin Rusya'nın petrokimya sektörüne 'çok büyük yatırımlar' yapmayı planladığını belirtti. El-Falih, "Rusya Doğrudan Yatırım Vakfı Başkanı ile yatırım projeleri tabanının genişletilmesini ve gelecekte Rusya'nın sadece doğalgaz sektörü değil, umut verici gelecek için zeminin olduğu petrokimya üretimine de çok büyük yatırımların yapılmasını değerlendirdik" dedi. Ülkesinin Rus ekonomisine milyarlarca dolar yatırmayı planladığını kaydeden Suudi bakan, Rusya'nın da Suudi ekonomisine benzer yatırımlar yapacağını dile getirdi.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *HRW'nin yıllık raporunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a eleştiri...* İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch - HRW) yıllık raporunu yayımladı. Raporda Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Türkiye'deki demokratik sistemi büyük ölçüde zayıflatmış" eleştirisi yer alıyor. Dünyada insan haklarının durumunu mercek altına alan İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (Human Rights Watch - HRW) 2018 Dünya Raporu'nda dünyada otoriter sağ popülist politikacıların artışına dikkat çekiyor. Örgütün İcra Direktörü Kenneth Roth tarafından kaleme alınan raporun içeriğine ilişkin makalede Türkiye "popülist ve otokratlar bir boşluğu dolduruyor" başlığı altında Suudi Arabistan, Mısır, Rusya ve Çin ile birlikte ele alınıyor. "İçeride direnişin baskıya uğradığı ve uluslararası ilginin var olmadığı yerlerde, popülist ve haklar karşıtı güçler başarı kazandı" denilerek Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan örnek gösteriliyor. Raporda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Türkiye'deki demokratik sistemi kişisel dokunulmazlığıyla büyük ölçüde zayıflatırken Avrupa Birliği'nin ise sığınmacıların Avrupa'ya kaçışını önlemek için Türkiye'nin yardımını almaya odaklandığı" belirtiliyor.

- *TÜSİAD: Gümrük Birliği görüşmeleri şartsız başlatılsın...* DW Türkçe'ye konuşan TÜSİAD Başkan Yardımcısı Kaslowski, Almanya ile ilişkilerde yapıcı bir döneme girildiğini söylerken, Gümrük Birliği'nin yenilenmesi için Alman hükümetinden destek talep ettiklerini açıkladı.

KÜRESEL

- *Küresel Risk Raporu: En büyük risk iklim değişikliği ve veri hırsızlığı...* Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu'ndan (WEF) bir hafta önce yayımlanan Küresel Risk Raporu'na göre en önemli küresel riskler iklim değişikliği ve veri hırsızlığı. Dünya Ekonomik Forumu'nun yayımladığı Küresel Risk Raporu 2018 Davos katılımcılarından oluşan iş insanı, politikacı ve sivil toplum kuruluşu çalışanları ve akademisyenlerin katıldığı bir anketin sonuçlarına dayanıyor. Rapor dört ana risk başlığına odaklanıyor. Çevresel kötüleşme, siber güvenlik ihlalleri, ekonomik zorluklar ve jeopolitik gerginlikler. Raporun açıklandığı Londra'daki

toplantıda konuşan Zurich Sigorta Grubu risk müdürü Alison Martin "Dünya uyur gezer bir şekilde felakete doğru ilerliyor" dedi. Rapordaki ankete katılanların verdiği yanıtlara göre veri güvenliği de iklim değişikliği ile beraber en önemli risk unsurlarından biri olarak öne çıkıyor. Raporda giderek gerilen uluslararası ilişkiler ve küresel ekonomiye yönelik tehditler de diğer riskleri oluşturuyor. Ankete katılanların yüzde 90'ı uluslararası ticaret kuralları ve anlaşmalarının ABD Başkanı Donald Trump'ın "Önce Amerika" siyaseti nedeniyle daha da zayıflamasını beklediklerini söyledi. Brexit ile ilgili belirsizlikler de küresel iş çevrelerini endişelendiren bir unsur olarak dile getirildi.

- *DSÖ, 2019'da dünyayı tehdit edecek en büyük 10 tehlikeyi yayınladı...* Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2019 yılında küresel anlamda sağlığı etkileyecek en büyük 10 tehlikeyi sıraladı. DSÖ, her yıl hazırladığı raporda bu tehditlere yönelik 5 yıllık plan ve çözüm önerileri de sundu. Dünya Sağlık Örgütü'nün 2019 yılı için insan sağlığını tehdit edecek tehlikeler şöyle: — Aşı olmaya karşı direnç, — Küresel grip salgını, — Hava kirliliği ve küresel ısınma, — Bulaşıcı olmayan hastalıklar, — Sağlıklı ve kaliteli yaşam koşullarından mahrum kalmak, — Mikroplara karşı dayanıklılık, — Ebola ve diğer ölümcül bulaşıcı hastalıklar, — Yetersiz temel sağlık hizmetleri, — Dang (eklem ağrılı ateşli bulaşıcı hastalık), — AIDS (HIV).